

De intelligence paradox. Lessen uit de integrale Pilot Analyse Synthetische Drugs in Oost-Nederland (2019)

Y. Schoenmakers, S. Mehlbaum (Yvette Schoenmakers Onderzoek & Advies)

Politiekunde 83A

Thema: 1.5. Overig fenomeenonderzoek: Drugs

Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is tweeledig. Ten eerste willen de onderzoekers de ervaringen en lessen uit de proeftuin inzichtelijk maken en delen, en daarmee een kennisbijdrage leveren aan de (landelijke) aanpak van synthetische drugscriminaliteit.

De tweede doelstelling is om gedurende de lopende pilot samen met de pilot-deelnemers te reflecteren op de ingezette acties en verzamelde inzichten en de deelnemers waar wenselijk te adviseren. Hiermee beïnvloeden de onderzoekers de koers van gebeurtenissen en is het onderzoek te karakteriseren als een vorm van actieonderzoek.

Onderzoeksvragen:

- Welke lessen kunnen worden getrokken uit de 'Pilot Analyse Synthetische Drugs' in Oost-Nederland?

Methoden van onderzoek

- Participatief actieonderzoek
- Casestudie

Samenvatting

Dit verslag is een vervolg op het rapport 'Elke dump is een plaats delict' uit 2018 waarin de problematiek van illegale afvallozingen door de synthetische drugsproducenten op de kaart werd gezet. In dit vervolg, een actieonderzoek, volgen de onderzoekers een pilot in Oost Nederland, gericht op een 'integrale tactische analyse' van syndru-gerelateerde criminaliteit in de breedste zin des woords. Hiervoor wordt een multidisciplinair team in het leven geroepen (politie en OM) bestaande uit analisten, informatiemakelaars, programmamanagers, beleidsadviseurs en een criminoloog. Dit team wordt één volle dag per week vrijgespeeld om de klus te klaren. De onderzoekers brengen niet alleen het verloop van de pilot in beeld maar fungeren tegelijkertijd als klankbord, adviseur etc. Naast een beschrijving van de werkwijze van dit team en de gebruikte informatiebronnen bevat de hoofdmoot van het rapport een gedetailleerde beschrijving van drie casussen waarmee men tijdens de uitvoering werd geconfronteerd;

- een crimineel netwerk dat gaandeweg in beeld komt via een gebiedsgerichte analyse van een reeks drugsafvaldumpingen.
- een aangetroffen, deels ontruimde, synthetische drugsproductielocatie.
- 'gesjouw met vaten' mondt uit in de ontdekking van een omvangrijk illegaal netwerk

De pilot toont zeer duidelijk aan dat met een gedreven integrale aanpak belangrijke opsporings-informatie boven tafel gehaald kan worden, vaak gebruikmakend van basale politiedata. In die zin is de pilot zeer geslaagd te noemen.

Bij de opvolging echter (geen doel van de pilot overigens) gaat het behoorlijk mis. Slechts een zeer beperkt deel van de uitgezette signalen vanuit het pilotteam is tot opvolging gekomen; er zijn twee preweegs geschreven waarvan één tot opsporingsonderzoek heeft geleid. Veel zaken zijn op de plank terecht gekomen. De opsporing blijkt momenteel niet in staat de verkregen intelligence bij te houden.

In een vervolgproject, dat direct na afsluiting van de pilot van start is gegaan in Oost-Nederland ligt juist de nadruk op de opvolging (=opsporing) van de gepresenteerde informatie.

